

REVISIONSRAPPORT

INTERN REVISION

Jesper Andersen
Tommy Jacobsen

Intern Revision

24. april 2019

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Risikobaseret ledelsestilsyn

2018

MODTAGER

Adm. direktør Tobias Børner Stax
Direktør Nicolai Kragh Petersen

Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING OG FORMÅL	3
2.	LEDELSESRESUME	4
2.1	DESIGN AF KØBENHAVNS KOMMUNES STYRINGSREGLER (ØKONOMIFORVALTNINGEN)	4
2.2	DELEGATION AF BESLUTNINGSKOMPETENCE I BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN	4
2.3	HANDLEPLAN FOR 2018 I BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN	5
3.	KONKLUSION	5
4.	FORVALTNINGENS TILTAG	6
5.	UDFØRT ARBEJDE	7
5.1	DESIGN AF KØBENHAVNS KOMMUNES STYRINGSREGLER	7
5.2	DELEGATION AF BESLUTNINGSKOMPETENCE I BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN	9
5.3	BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGENS HANDLEPLAN FOR 2018	9
	BILAG 1 Formål med risikobaseret ledelsestilsyn	11
	BILAG 2 Ledelsestilsyn - hvorfor og hvordan	12
	BILAG 3 Definition af prioriteter for væsentlighedsniveau	14

1. INDLEDNING OG FORMÅL

Økonomiudvalget besluttede i 2016 at anmode revisionen om fremover i forbindelse med årsregnskabet proaktivt at rapportere til Økonomiudvalget om, hvorvidt det ledelsestilsyn, som foretages i forvaltningerne, er betryggende.

Omfanget af revisionen fastlægges ud fra en samlet vurdering af væsentlighed og risikoen for væsentlige fejl.

Revisionsmålet for undersøgelsen er at foretage en overordnet vurdering af kommunens design af styringsregler samt forvaltningernes implementering heraf.

Design af regler og retningslinjer

Aktuelle og tilgængelige regler er en forudsætning for, at ledere og medarbejdere dels kan udmønte gældende lovgivning, kommunalpolitiske beslutninger og regler, dels kan sikre en ensartet og effektiv opgaveløsning og endelig kan gennemføre de kontroller, der skal sikre en hensigtsmæssig drift og et regnskab udarbejdet i overensstemmelse med gældende regler.

Implementering af regler og retningslinjer

Regler og retningslinjer skal være implementeret i forvaltningerne, før de har en effekt. Det betyder, at regler og retningslinjer skal være kendte, accepterede og indført i praksis.

Det betyder endvidere, at ledelsen skal have overblik over forvaltningens risikoområder, og roller og ansvar skal være præciseret (delegation). Der skal systematisk arbejdes med effektive processer i et end-to-end perspektiv herunder kvalitet i opgaveløsningen.

Afgrænsning

Ledelsestilsynet i denne undersøgelse er afgrænset til de regler og retningslinjer, der følger af kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ samt Informationssikkerhedsregulativet og de risikoområder, der er identificeret i samarbejde med forvaltningerne.

I 2018 har vores fokus været rettet mod design af styringsregler på IT-området, og forvaltningernes fortsatte arbejde med håndtering af risikoområder, herunder design og implementering af forretningsgange og interne kontroller på de identificerede risikoområder.

Rapportering

Rapporten forelægges for Revisionsudvalget og fremsendes til kommunens eksterne revisor til orientering.

Rapporten vil endvidere - som følge af Økonomiudvalgets lovpligtige indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold inden for alle kommunens administrationsområder – blive sendt til Økonomiforvaltningens direktion til eventuel videre foranstaltning overfor Økonomiudvalget.

Uddrag af rapporten vil endvidere indgå i en sammenfatning, som vil blive fremsendt til Økonomiudvalget.

2. LEDELSESRESUME

Intern Revision har foretaget en opfølgning på Børne- og Ungdomsforvaltningens godkendte handleplan for 2018 og en vurdering af forvaltningens handleplan for 2019. Formålet er at foretage en overordnet vurdering af kommunes design og implementering af styringsregler og forvaltningernes ledelsestilsyn.

Revisionen har givet anledning til følgende observationer:

2.1 Design af Københavns Kommunes styringsregler (Økonomiforvaltningen)

I vores statusrapportering for 2017 anførte vi, at der udestod udarbejdelse af en informationssikkerhedspolitik og et informationssikkerhedsregulativ, der beskriver kommunens overordnede styringsregler for it-beskyttelse/sikkerhed og data-beskyttelse.

Endvidere udestod med hjemmel i informationssikkerhedsregulativet og i overensstemmelse med kommunes regelhierarki at udarbejde og implementere Forretningsskemaer for informationssikkerhedsrisici, adgangsstyring og kontrol samt sikkerhedshændelser. Endelig skulle udarbejdes en bølgeplan for Forretningsskemaer og forretningsskemaer for it-drift, vedligehold og udfasning (it-livscyklusområdet).

Konklusion

De planlagte styringsregler og en bølgeplan for det resterende område (it-livscyklus) er udarbejdet. Dette regelsæt er planlagt udarbejdet i 2019. Det er vores vurdering, at Økonomiforvaltningens arbejde med kommunens styringsregler på it-området er forløbet godt og planmæssigt.

2.2 Delegation af beslutningskompetence i Børne- og Ungdomsforvaltningen

Børne- og Ungdomsforvaltningen har i 2018 udarbejdet en generisk delegationsbeskrivelse med en dertil hørende oversigt risikoområder og procesansvarlige ledere på team- og centerlederniveau. Delegationsbeskrivelsen og konceptet er godkendt af direktionen. Forvaltningen har i forlængelse af årsafslutningen igangsat arbejdet med at implementere delegationsbeskrivelserne. Arbejdet forventes at løbe henover foråret

Konklusion

Vi forudsætter, at Børne- og Ungdomsforvaltningen implementerer delegation af beslutningskompetence som planlagt. Vi anbefaler, at forvaltningen tilrettelægger en proces, der sikrer, at oversigten over procesansvarlige ajourføres løbende, og at delegationskrivelsen udleveres til de til enhver tid ansvarlige ledere.

2.3 Handleplan for 2018 i Børne- og Ungdomsforvaltningen

Direktionen i Børne- og Ungdomsforvaltningen godkendte primo 2018 en handleplan, som indeholdt risikoområder, der blev vurderet som kritiske, og som derfor blev prioriteret i 2018.

Konklusion

Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejde med håndtering af risikoområder er forløbet delvist efter handleplanen for 2018. Det er vores vurdering, at en fremadrettede indsats med vurdering af risici samt design og implementering af interne kontroller vil kunne medvirke til at håndtere forvaltningens risikoområder hensigtsmæssigt og betryggende.

3. KONKLUSION

Vores undersøgelse af kommunens design og implementering af et risikobaseret ledelsestilsyn har givet anledning til følgende observationer, konklusioner og anbefalinger:

Forvaltning	BUF	Revisionsområde	Ledelsestilsyn	Væsentlig-hedsniveau
Reference	Afsnit 5.2	Revisionsemne	Delegation af beslutningskompetence	
Observationer	<p>BUF har i 2018 udarbejdet en generisk delegationsbeskrivelse med en dertil hørende oversigt risikoområder og procesansvarlige ledere på team- og centerlederniveau. Delegationsbeskrivelsen og konceptet er godkendt af direktionen. Det har været afgørende for BUF at sikre et niveau, hvor ansvaret for forvaltningsspecifikke processer tydeligt kan placeres til enhver tid uden at skabe unødigt bureaukrati.</p> <p>BUF har i forlængelse af årsafslutningen igangsat arbejdet med at implementere delegationsbeskrivelserne.</p> <p>Forvaltningen har udarbejdet en plan for opfølgning overfor lederne, opstillet en besøgsplan i de respektive afdelinger i BUF, hvor ansvarsområder vil blive gennemgået, og hvor der bliver udarbejdet konkrete vejledninger pr. område. Arbejdet forventes at løbe henover foråret.</p>			
Konklusion og anbefalinger	<p>Vi forudsætter, at delegation af beslutningskompetence implementeres som planlagt.</p> <p>Vi anbefaler, at BUF sikrer, at oversigten over procesansvarlige ajourføres løbende, og således at delegationsskrivelsen udleveres til de til enhver tid ansvarlige ledere.</p>			
Forvaltningens iværksatte tiltag	<p>BUF har opstillet en plan for ansvarsområder og har holdt møder med alle ansvarlige ledere. BUF er i april i gang med at indsamle vejledningerne, som efterfølgende vil indgå som et samlet materiale i delegeringsoversigten. Delegeringsoversigten vil fremadrettet blive vedligeholdt således, at der altid er opdaterede vejledninger og relevante ledere på hvert område. BUF forventer opgaven kan afsluttes i løbet af foråret (pr. 31.5.19).</p>			

Forvaltning	BUF	Revisionsområde	Ledelsestilsyn	Væsentlig- hedsniveau
Reference	Afsnit 5.3	Revisionsemne	Handleplan for 2018	
Observationer	<p>BUF's arbejde med håndtering af risikoområder er forløbet delvist efter handleplanen for 2018.</p> <p>Af 4 planlagte risikoområder er 2 håndteret, mens 2 områder (TRIO og Levering af pædagogisk it) overføres til 2019.</p> <p>BUF har herudover håndteret risikoområderne KMD Institution og EAT (betalingssystemer).</p>			
Konklusion og anbefalinger	<p>Vi anbefaler, at BUF prioriterer de overførte og resterende risikoområder i handleplanen for 2019 og dokumenterer forretningsgange for de kritiske risikoområder, så disse fremadrettet vil kunne håndteres hensigtsmæssigt og betryggende.</p> <p>Endvidere anbefaler vi, at BUF håndterer forvaltningsrisici på baggrund af Forventninger og styringsinformation på det fælles tværgående administrative Løn- og Personaleområde, som fremgår af bilag 1 til Forretningscirkulære Ledelsestilsyn mv.</p> <p>Endelig anbefaler vi, at BUF har opmærksomheden henledt på i 2019 at få håndteret evt. gamle og nye revisionsbemærkninger ifølge Revisionsberetningen for 2018 vedr. forvaltningens område.</p>			
Forvaltningens iværksatte tiltag	<p>BUF samarbejder med Koncernservice omkring alle de nævnte risikoområder i afsnit 5.3. Herunder har BUF afleveret den fulde afstemning af de 3 betalingssystemer, KMD institution, LARA og Speedadmin op mod Opus til KS. KS er i gang med at afstemme OPUS med Kvantum, hvilket ikke er muligt for BUF. BUF's afstemninger med OPUS har ikke givet anledning til at korrigere i regnskabet.</p> <p>Yderligere risikoområder: Siden januar har BUF arbejdet med Pay4IT på fritidsklubområdet, hvor der sigtes mod at etablere en fuld integration til kvantum på enkeltposteringsniveau, så der sikres et fuldt transaktions- og revisionsspor. Dette vil reducere potentielle afstemningsudfordringer betydeligt sammenlignet med de eksisterende betalingsløsninger. Vi er pt i gang med at få udarbejdet kvalitetsstandard-procesflow, således systemet kan godkendes af IR og KS. Dette forventes færdigt ultimo juni 2019.</p> <p>BUF reviderer i foråret regnskabsinstruksen i forhold til tilskudsforvaltningen af fondsmidler med henblik på at sikre løbende identifikation i Kvantum af fondsmidler som enhederne modtager.</p>			

4. FORVALTNINGENS TILTAG

Rapportens konklusioner er drøftet med ledelsen i Børne- og Ungdomsforvaltningen, der er enig i indholdet af rapporten og har tilsluttet sig vores konklusioner.

Direktionen i Børne- og Ungdomsforvaltningen har revurderet og godkendt en handleplan, som indeholder en række områder, der er vurderet kritiske, og som derfor er prioriteret i 2019.

Handleplanen fremgår ovenfor under afsnit 3, "Forvaltningens iværksatte tiltag".

Det er vores vurdering, at Børne- og Ungdomsforvaltningens handleplan for 2019 fremadrettet vil kunne medvirke til at håndtere de kritiske risikoområder hensigtsmæssigt og betryggende i kontrolmæssig henseende.

Forvaltningens ansvarlige for implementering er Arne Bjerre Hårbo.

Tidsfrist for afslutning af implementering er udgangen af 2019.

5. UDFØRT ARBEJDE

I dette afsnit redegøres der indledningsvis for status på design af kommunens styringsregler samt etablering af en fælles portal til dokumentation af forretningsgange og kommunikation af gældende regler og retningslinjer. Dernæst redegøres for vores opfølgning af Børne- og Ungdomsforvaltningens handleplan for 2018, herunder delegation samt design og implementering af forretningsgange på de risikoområder, som forvaltningen har identificeret i forbindelse med sin evaluering og prioritering af risikoområder.

5.1 Design af Københavns kommunes styringsregler

Økonomiudvalgets beslutning om, hvordan udvalget vil sikre indseende med de økonomiske og administrative forhold og varetage den umiddelbare forvaltning, der vedrører kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ er et væsentligt element i forhold til arbejdet til sikring af betryggende administrative processer.

Ad. Regelhierarki

Vi anførte i rapporteringen for 2017 vedrørende ledelsestilsynet, at der udestod udarbejdelse af en informationssikkerhedspolitik samt et informationssikkerhedsregulativ, der beskriver kommunens overordnede styringsregler for it-beskyttelse/-sikkerhed og databeskyttelse.

Endvidere udestod med hjemmel i informationssikkerhedsregulativet og i overensstemmelse med kommunes regelhierarki at udarbejde og implementere Forretningscirkulærer for henholdsvis informationssikkerhedsrisici, adgangsstyring og kontrol samt sikkerhedshændelser.

Endelig udestod beskrivelse af it-livscyklus i Forretningscirkulærer for anskaffelsesprocessen og drift/vedligehold, anmodning/ændringer, support, afvikling og compliance.

Der blev på denne baggrund planlagt en række leverancer i 2018, som er udmøntet i følgende styringsregler:

- Informationssikkerhedsregulativ og -politik
Godkendt af ØU den 12. juni 2018 og BR den 21. juni 2018.
- Forretningscirkulære for informationssikkerhed

Godkendt af ØU den 19. februar 2019

- Fællesadministrativ forretningsgang for sikkerhedshændelser:
- Forretningscirkulære for organisering af informationssikkerhed.
Godkendt af ØU den 19. februar 2019
- Forretningscirkulære for it-anskaffelser.
Godkendt af ØU den 23. oktober 2018.
- Forretningscirkulære for Persondataskyttelse – Registreredes rettigheder
Godkendt af ØU den 8. december 2018
- Forretningscirkulære for dokumentation og compliance
Godkendt af ØU den 8. december 2018
- Fællesadministrativ forretningsgang for Persondataskyttelse – Registreredes rettigheder

Der er endvidere udarbejdet bølgeplan/drejbog for Forretningscirkulære og forretningsgange for it-drift, vedligehold og udfasning (it-livscyklusområdet). Dette regelsæt er planlagt udarbejdet i 2019.

På Kasse- og Regnskabsregulativets område har Økonomiforvaltningen udarbejdet Forventninger og styringsinformation på det fælles administrative område Løn og Personale (Bilag 1 til Forretningscirkulære Ledelsestilsyn mv.).

Ad. Fælles portal til dokumentation af forretningsgange og visning/kommunikation af gældende regler

Økonomikredsen besluttede i oktober 2016, at dokumentation af end-to-end processer skal ske i et procesdokumentationssystem.

Det er formålet, at systemet skal give overblik over processerne i den enkelte forvaltning/enhed og give bedre indsigt i egen forvaltning og dermed et bedre beslutningsgrundlag i forhold til compliance og procesoptimering. Endvidere skal systemet give medarbejdere mulighed for at kende alle de procestrin, de skal udføre og dermed et grundlag for mere ensartethed i opgaveløsningen samt tydeliggøre ansvar og rollefordeling.

Det er endvidere hensigten, at systemet både skal være portal for forretningsgange/procesbeskrivelser og for Kasse- og Regnskabsregulativ samt Forretningscirkulærer og Fælles administrative forretningsgange. Der er dog ikke truffet endelig beslutning om sidstnævnte.

Økonomikredsen blev i efteråret 2017 orienteret om, at procesdokumentationssystemet/procesportalen skulle i udbud. Forvaltningerne har haft mulighed for at fremsætte ønsker til en kravspecifikation, og der var planlagt et udbud i marts

2018, således en nye portal kunne ibrugtages med udgangen af juni 2018. Økonomiforvaltningen – Koncernservice – har imidlertid nedprioriteret projektet i 2018 i forhold til arbejdet med dokumentation af forretningsgange i Kvantum. Udbudet har således ligget mere eller mindre stille i mere end et halvt år. Ifølge Koncernservice vil projektet nu blive genoptaget.

5.2 Delegation af beslutningskompetence i Børne- og Ungdomsforvaltningen

Ifølge Forretningscirkulære Ledelsestilsyn mv. skal forvaltningerne tydeliggøre ledelsesansvaret og ledelsestilsynet for alle ledere i forvaltningen således, at alle ledere kender deres ansvarsområde, og hvilke krav der stilles til supplerende forretningsgange og til et risikobaseret ledelsestilsyn. Formålet er at sikre en tydelig ansvarsplacering af både fagligt og økonomiske ansvar.

BUF har i 2018 udarbejdet en generisk delegationsbeskrivelse med en dertil hørende oversigt risikoområder og procesansvarlige ledere på team- og centerlederniveau. Delegationsbeskrivelsen og konceptet er godkendt af direktionen. Det har været afgørende for BUF at sikre et niveau, hvor ansvaret for forvaltningsspecifikke processer tydeligt kan placeres til enhver tid uden at skabe unødigt bureaukrati.

BUF har i forlængelse af årsafslutningen igangsat arbejdet med at implementere delegationsbeskrivelserne. Forvaltningen har udarbejdet en plan for opfølgning overfor lederne, opstillet en besøgsplan i de respektive afdelinger i BUF, hvor ansvarsområder vil blive gennemgået, og hvor der bliver udarbejdet konkrete vejledninger pr. område. Arbejdet forventes at løbe henover foråret.

5.3 Børne- og Ungdomsforvaltningens handleplan for 2018

BUF ville ifølge handleplanen for 2018 fortsætte risikoafdækningen ved at interviewe procesansvarlige og videns personer i prioriteret rækkefølge ud fra processens vurderede risiko.

Forvaltningen har haft et særligt fokus på processer, hvor der indgår betalingssystemer. BUF har 4 fagsystemer (EAT, Lara Hosting, KMD Institution og Speedadmin), som understøtter ind-/udbetaling.

Baseret på erfaringer fra igangsatte indsatsområder, som fx kortlægning af processer for skolemåltid og håndtering af forældrebetaling, vil BUF i 2018 oparbejde kompetencer, der kan arbejde videre med håndtering af de kritiske risikoområder (jf. tabellen nedenfor), så der udarbejdes forretningsgangsbeskrivelser, jf. kommunens dokumentationsstandard.

I forhold til LARA og TRIO har BUF allerede i samarbejde med Koncernservice udarbejdet forretningsgangsbeskrivelser, der imødegår lokaliserede risici. Forvaltningen arbejder sammen med Koncernservice og Koncern IT med henblik på at implementere de identificerede løsninger, så de er teknisk mulige, imødegår risici og opfylder IT-sikkerhedsmæssige krav.

Ud fra erfaringerne med disse risikoområder vil forvaltningen udarbejde handleplan for 2019, hvori det vurderes hvilke yderligere risikoområder, der skal håndteres jf. kommunens dokumentationsstandard. For 2018 er prioriteret følgende risikoområder:

Risikoområde	Status
KMD Institution	Håndteret
EAT	Håndteret
Lara	Håndteret
Trio	Overføres til 2019
Levering af pædagogisk it	Overføres til 2019
Speedadmin	Håndteret

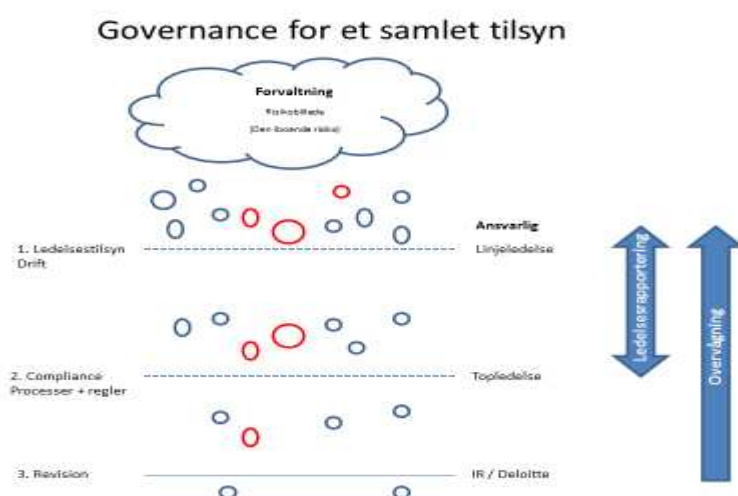
Ifølge Forretningscirkulære Ledelsestilsyn mv. er indikatorer et element i ledelsestilsynet. Indikatorer anvendes primært for at vurdere effektiviteten af designede og implementerede interne kontroller. Som supplement kan eksterne indikatorer f.eks. revisionsbemærkninger mv. medvirke til risikostyringen og bidrage til at undgå "ubehagelige overraskelser".

I Revisionsberetningen for 2017 er der en række revisionsbemærkninger på BUF's område. Eventuelle gamle og nye revisionsbemærkninger i Revisionsberetningen for 2018 bør håndteres i 2019.

BILAG 1 Formål med risikobaseret ledelsestilsyn

Tilrettelæggelse af intern styring og kontrol

Nedenstående figur illustrerer roller og ansvar for den interne styring og kontrol. Et effektivt ledelsestilsyn skal medvirke til at styrke 1. og 2. forsvarslinje og dermed medvirke til, at administrationen på de enkelte områder er hensigtsmæssig og betryggende i kontrolmæssig henseende, og at der administreres i overensstemmelse med gældende lovgivning, politiske beslutninger, meddelte bevillinger og øvrige beslutninger, indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Den 1. forsvarslinje består af forvaltningenheder, som har fået delegeret ansvar for at identificere og styre risici inden for eget forretningsområde.

Den 2. forsvarslinje består af styrings- og kontrolfunktioner i de enkelte forvaltninger eller tværgående servicefunktioner, som har til formål at understøtte 1. forsvarslinje. Den 2. forsvarslinje kan også udføre egne kontroller og skabe forudsætninger for at eventuelle risici og fejl, som har passeret den første forsvarslinje, bliver opdaget og korrigeret.

Etablering af compliancefunktioner i 2. forsvarslinje kan medvirke til at sikre, at fejl, der underslipper den 1. operationelle forsvarslinje, så vidt muligt opfanges, så der ikke er grundlag for revisionsbemærkninger.

Den 3. forsvarslinje illustrerer risici og fejl, der konstateres af kommunens revision.

BILAG 2 Ledelsestilsyn - hvorfor og hvordan

Ifølge kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ påhviler det den enkelte forvaltning at sikre, at ledelsen fører tilsyn på alle relevante områder, og at interne kontroller er tilstrækkelige ud fra væsentlighed og risiko.

Økonomiudvalget godkendte i marts 2017 Forretningscirkulære Ledelsestilsyn mv. Det påhviler ifølge cirkulæret ledelsen at tilrettelægge kontrolsystemer og forretningsgange, der er betryggende efter organisationens, forvaltningens og de enkelte enheders forhold.

Dette indebærer, at det overordnede kontrolmiljø og de organisatoriske rammer understøtter et velfungerende ledelses- og kontrolsystem, og at der på de enkelte aktivitetsområder er beskrevet og implementeret interne kontroller, som reducerer risikoen for væsentlige fejl og mangler i kommunens administration til et acceptabelt niveau.

Forretningscirkulæret beskriver en model til brug for indsamling af informationer, som kan danne grundlag for vurdering af forvaltningernes arbejde med udvikling af et risikobaseret ledelsestilsyn.

Modellen indeholder 5 overordnede elementer, som udgør fundamentet for ledelsestilsynet.

Styringsregler

Formålet er, at aktuelle og tilgængelige regler er en forudsætning for at ledere og medarbejdere, dels kan udmønte gældende lovgivning, kommunalpolitiske beslutninger og regler, dels kan sikre en ensartet og effektiv opgaveløsning og endelig kan gennemføre de kontroller, der skal sikre en hensigtsmæssig drift og et regnskab, der er udarbejdet i overensstemmelse med gældende regler.

Organisation

Det handler om, at ledelsen har overblik over forvaltningens processer (risikoområder), at opgaver og ansvar er præciseret (delegation), samt at der systematisk arbejdes med effektive processer i et end-to-end perspektiv herunder kvalitet i opgaveløsningen.

Medarbejdere

Der er formålet, at forvaltningsledelse og medarbejdere har forandringsevne til følge udviklingen i den kommunale forvaltning og kan anvende de løsninger, der stilles til rådighed.

Processer

Formålet er at kortlægge, hvilke risici der kan have væsentlig indvirkning på realiseringen af kommunens/forvaltningens mål, herunder regnskabsaflæggelse og

overholdelse af gældende lovgivning m.v. Risikovurdering har til formål at bestemme de identificerede risici i forhold til forvaltningens risikovillighed for at kunne opstille, prioritere og håndtere indsatser (beskrive kontroller) i forhold til de enkelte risici.

Dette emne handler således om struktur i procesbeskrivelser samt identifikation, vurdering og håndtering af risici og etablering af kontroller, der reducerer risici til et acceptabelt niveau.

Indikatorer (indgår ikke i 2018)

Dette emne handler om målstyring og om at definere relevante KPI'er (Key Performance Indicator) og andre informationer, der har relevans for ledelsen. Formålet er at udvælge de indikatorer, der giver ledelsen bedst muligt grundlag for at vurdere effektiviteten af de etablerede kontroller. Ud over internt fastsatte indikatorer kan eksterne indikatorer give input til risikostyring og bidrage til at undgå ubehagelige overraskelser.

Styringsinformation (indgår ikke i 2018)

Det handler om at fastsætte principper for rapportering til topledelsen fra underliggende ledelsesniveauer om kvaliteten i den daglige opgavevaretagelse mv. Formålet er, at den øverste ledelse modtager information om væsentlige forretningskriske risici, herunder om kontrollerne på de forretningskriske områder fungerer effektivt.

BILAG 3 Definition af prioriteter for væsentlighedsniveau

I revisionsrapporter fra såvel Deloitte som Intern Revision vil formidlingen af risiko og væsentlighed på de enkelte observationer blive påført en prioritet ud fra følgende vurderingsgrundlag:

Prioritet 1 – markeres med

- Prioritet 1 markeringer anvendes for forhold, der anses for kritiske. I forbindelse med beretninger kan det observerede forhold efter nærmere vurdering eventuelt give anledning til en revisionsbemærkning.
- Et forhold anses for kritisk, såfremt der er en høj grad af sandsynlighed for, at forholdet indtræffer og/eller har en betydelig effekt og/eller har en betydelig udbredelse.
- Prioritet 1 markeringer rapporteres til ledelsen med påkrav om, at disse forelægges for det stående udvalg eller Økonomiudvalget.

Prioritet 2 – markeres med

- Prioritet 2 markeringer anvendes for forhold, der anses for væsentlige. Observationerne må ikke have en karakter, der kan medføre revisionsbemærkninger i årsberetningen.
- Et forhold anses for væsentlig, såfremt der er en middel grad af sandsynlighed for, at forholdet indtræffer og/eller har en vis effekt og/eller har en vis udbredelse.
- Prioritet 2 markeringer rapporteres til ledelsen i den reviderede forvaltning.

Prioritet 3 – markeres med

- Anvendes for forhold, der ikke har givet anledning til omtale eller kun anses for mindre væsentlige, og som derfor kun rapporteres til ledelsen som opmærksomhedspunkter.
- En risiko anses for mindre væsentlig, såfremt der er en lille grad af sandsynlighed for, at forholdet indtræffer og/eller har en lille effekt og/eller har en lille udbredelse.